

La Traüna - Camí dels Esqueis de Bovilar - Esqueis de Bovilar - Font de les Nàiades - Drecera de les Illes - Les perxadades dels castanys - Camí de Sant Bernat - Camp Safiguera - La font Bona - Ermita de Sant Marçal - Coll de Sant Marçal - Tornada pel mateix camí

Recorregut 6 km d'anada

Desnivell Pujada de 380 metres

Durada 1 h 45 min d'anada sense comptar les aturades

Edat recomanada A partir dels 12 anys

Destaquem La diversitat de boscos

Recomanacions Porteu cantimplora, botes de muntanya i capelina.
També porteu roba d'abric i protecció contra el sol i el vent.

itineraris de natura LA TRAÜNA

1. Els entorns de la Traüna
2. El veïnat de França
3. La serra de Navall
4. La Tordera
5. La vila del Montseny
6. Sant Martí del Montseny
7. Fontmartina
8. Sant Marçal i la Tordera
9. L'obaga de les Agudes
10. Les Agudes
11. Santa Fe i el Turó de l'Home
12. Matagalls

fixa't

Els Esqueis de Bovilar
La font de les Nàiades
La fàbrica de pipes
La Tordera
Les perxadades de castanys
Els rastres dels senglars
La roureda de fulla gran
El granit i el sauló
La font Bona
Els ocells
L'ermita
El paisatge

taula dels tres bisbes

En conveni amb:

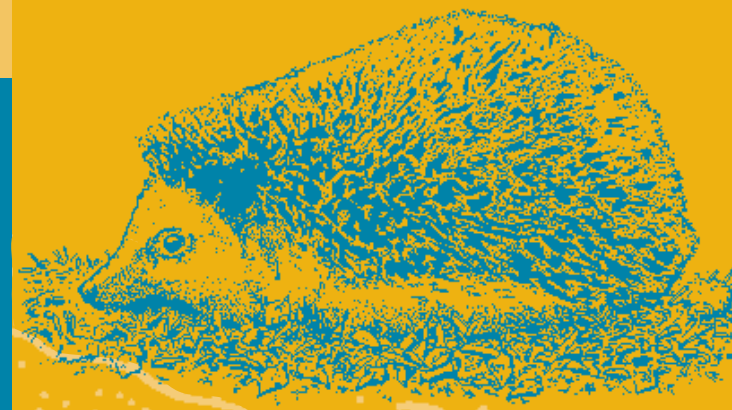
Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
acc@esplai.org www.esplai.org

8 Sant Marçal i la Tordera LA TRAÜNA

Aquest itinerari, de durada mitjana, és una de les opcions més fàcils per accedir a aquest al bonic indret de Sant Marçal del Montseny. El camí, en un inici, travessa l'abrupta aresta que forma els Esqueis de Bovilar per anar a buscar la vall de la Tordera. Un cop a la vall, l'ascens continua fàcilment pels seus vessants de la muntanya, fins arribar al coll de Sant Marçal.

Aquest punt és el lloc, on tradicionalment, comencen diverses excursions per les rodalies. Per exemple, al mateix aparcament de la carretera BV-5114, s'inicien dues excursions senyalitzades, una cap a Matagalls, senyalitzada amb fites de color marró; i l'altre cap a les Agudes, amb fites de color morat. Travessant la carretera trobem una gran roda de molí i tres monòlits de granit: és l'anomenada Taula dels Tres Bisbes, restaurada recentment. S'explica l'anècdota que en aquesta taula, els bisbes de les tres diòcesis, la de Girona, la de Vic i la de Barcelona, es trobaven sense haver de deixar les seves terres. Actualment, també coincideixen tres comarques: la Selva, l'Osona i el Vallès Oriental.

Baixant per l'ample pista arribem a Sant Marçal del Montseny, ermita romànica del segle XI que es pot visitar si es demana a l'hotel que hi ha al costat. La història de l'ermita s'origina cap al segle XI, amb més o menys prosperitat, però inicià la seva decadència amb la despoblació d'aquesta zona de muntanya. La parròquia, que al segle XIV tenia 17 masos va passar a només 4, al segle XVII.

La Traüna (730 m)

Situats al pati de l'entrada de l'Escola de Natura baixem pel camí d'accés a la casa, en direcció N. Deixem a la dreta els tres castanyers centenaris de la Traüna. Aquests castanyers van ser plantats el primer terç del segle XIX.

Passem al costat de la cadena i sortim a la pista principal que, si seguim endavant, ens portarà de baixada cap a la carretera de Palautordera a coll Formic. Anirem de pujada a la dreta, en direcció NE, per una ampla pista.

7 min. Camí dels Esqueis de Bovilar (750 m)

Al marge esquerre del camí trobem la tanca de fusta de la finca de les Vernedes. Uns metres més endavant s'uneix, per la dreta, el camí de can Toni. Arribem a una cruïlla de camins. Planegem pel camí de l'esquerra, en direcció NE, cap als Esqueis de Bovilar. Aquest camí, que poc a poc es va fent més estret, travessa tres torrents: el sot dels Igols, el sot de Font de Gallina i el sot de les Lloredes, que gairebé mai no porten aigua. El camí, cada cop més estret, es transforma en un corriol que en certs moments ha de salvar les diverses roques que han caigut. El corriol, poc a poc, emprèn la pujada cap als cingles de Bovilar.

25 min. Esqueis de Bovilar (825 m)

Ens trobem en un dels llocs més espectaculars de l'itinerari. La panoràmica ens mostra la serra de Navall, el pla de la Calma amb el Sui (1318 m.), els revolts de la Tordera i la pista de les Illes.

Aquesta formació rocallosa que sobresurt dels vessants del massís, obliga a la Tordera a serpentejar pel fons de la vall. Passat el cingle, el camí davalla suaument, es torna més ombrívol, molt estret i les esllavissades en certs punts del camí donen una sensació de perill. Ja al fons de la vall, arribem a una pista que segueix paral·lela al riu pel marge esquerre. Continuem a la dreta, cap a la font de les Nàïades, en lleugera pujada. En aquest tram de camí haurem d'anar amb compte amb el filat elèctric del marge esquerre. De seguida trobem l'entrada del Càmping - Masia Les Illes a l'esquerra. Continuem de front cap a Sant Marçal, com indica un cartell.

33 min. Font de les Nàïades (800 m)

Arribem a la font, restaurada l'any 1994. El brollador, molt ben arranjat, disposa de força ombra, tres brocs d'aigua fresquíssima i uns bancs de pedra per descansar.

El camí continua en lleugera pujada. Poc a poc ens anem separant del riu. L'alzinar, dominant fins ara, va perdent terreny i en els indrets més ombrívols trobem clapes d'avellaners i algun faig. Uns minuts després ens trobem amb un petit edifici en runes que havia estat una fàbrica de pipes de fumar. Amb el bruc, un arbust de fulles molt menudes i de rabassa arrodonida, antigament s'elaboraven les pipes. Es descalçaven i desenterraven les soques i eren transportades fins aquesta serradora, que aprofitava la força del riu per tallar-les i polir-les. Després eren portades cap a un taller on finalitzava la fabricació de la pipa.

Continuem en lleugera pujada i deixem a la dreta un petit corriol que s'endinsa cap al bosc. Creuem la Tordera per un pont, fet recentment, i el pendent s'accentua. A partir d'aquest moment deixem el riu, que ens ha acompanyat en aquest darrer tram del recorregut. L'alzinar torna a dominar el paisatge, al vessant de sovell.

45 min. Dreuera de les Illes (850 m)

Arribem a un revolt força tancat, d'on surt un camí a l'esquerra que ens retorna cap a la masia de les Illes. Un cartell i una cadena ens indiquen que no hi passem. Continuem en forta pujada cap a Sant Marçal. Anem guanyant alçada i comencem a trobar les grans perxades de castanyers. Passats uns minuts s'enllaça per l'esquerra una pista, és l'antic camí de Sant Marçal. Continuem en lleugera pujada i en direcció N.

59 min. Les perxades dels castanyers (925 m)

Deixem un petit camí que a mà dreta davalla a la Tordera. Continuem a l'esquerra en pujada. Les alzines han deixat pas als castanyers. El castanyer, originari de l'Àsia Menor, probablement va ser introduït pels romans per aprofitar els seus fruits. Actualment forma grans extensions a l'estatge de l'alzinar muntanyenc i la roureda i és conreat per l'aprofitament de la seva fusta. L'explotació tradicional del castanyer és produïa en dos règims: el bosc gros, format per arbres grans, dels quals s'aprofitava la fusta, com els que trobem a la Traüna; i el bosc menut, resultat de la brotada de les soques en tanyes alts i prims, les perxes, que s'utilitzaven per la construcció de bótes, com els que trobem aquí.

Amb aquestes perxes s'elaboraven les dogues, cadascuna de les peces que formen el cos d'una bóta. Amb la pell esberlada de les perxes es construïen els cercols, que són les anelles que mantenen unides les dogues. Tot això és possible donada la flexibilitat i ductilitat de la fusta del castanyer. El camí fa una llaçada i just a l'esquerra del revolt trobem una pista. Continuem en pujada suau per la pista principal, cap a la dreta.

1h 09 min. Camí de Sant Bernat (975 m)

Travessem el sot de Ridoltar i uns metres més amunt trobem un revolt tancat. Just en aquest revolt surten dos camins que deixarem de banda. El que està marcat amb taques blaves ens porta cap a Sant Bernat.

Continuem per la pista principal i tornem a travessar el sot de Ridoltar. En aquest punt trobem la roureda de roure de fulla gran amb blada, caracteritzada per la presència del freixe, l'avellaner, la blada i la moixera. Aquesta roureda mixta, actualment està força fragmentada i pràcticament només la trobem en aquesta vall. La pista continua i un camí entronca amb el nostre. Continuem cap a l'E, en lleugera pujada. Uns metres més amunt el camí gira cap al N i en pocs minuts entrem en una avellaneda.

1h 25 min. Camp Safiguera (1050 m)

El camí continua pujant suaument i trobem una zona planera a la dreta del camí. Aquests antics camps de conreu han donat pas a un matollar de ginestell i bruc, anomenat landa. Aquestes landes també provenen de la degradació de les rouredes i de les fagedes.

Si observem el terra, trobarem sorra amb abundància, és el conegut sauló. Aquest prové de la descomposició del granit per l'acció dels agents atmosfèrics. El camí continua en pujada i passats uns minuts tornem a trobar una avellaneda. El paisatge vegetal s'ha fet centreeuropeu, cada cop més, fins entrar de ple a la fageda.

1h 35 min. La Font Bona (1080 m)

El camí fa un revolt i en el clot del vessant trobem la font Bona, que raja, gairebé sempre, una aigua abundant i molt freda. Aquí s'atribueix tradicionalment el naixement de La Tordera. El vessant està poblat per una frondosa fageda i just al pati de la font trobem tres til·lers gegantins.

La font, molt ben conservada, va ser restaurada l'any 1966 pels Amics del Montseny. A uns metres hi trobem un monòlit amb el poema "La font de Sant Marçal", d'en Guerau de Liost (1878 - 1933). A l'esquerra del camí, un corriol porta de dret a l'aparcament de la carretera, nosaltres, però, continuem per la pista principal fins a l'ermita de Sant Marçal.

1h 40 min. Ermita de Sant Marçal (1100 m)

Arribem a l'ermita de Sant Marçal del Montseny, situada a recer de la carena, al sud del coll del mateix nom. La primitiva església documentada el 1053, fou renovada el 1066 i de nou consagrada el 1104. L'actual és un edifici romànic, molt allargat, amb l'absis circular, volta de mig punt i un ample campanar d'espanya. Li fa costat la gran casa del priorat, convertida en hotel. Aquesta no guarda cap característica de l'època monàstica, però el conjunt té una bellesa especial.

La comunitat inicial era de 7 monjos, que es reduïren a 3 o 4 als segles XV i XVI. Des de 1624 ja no hi residí cap més monjo; només un arrendador i masovers i la cura de l'església quedà a càrrec del rector de Sant Julià de Montseny. La pista continua en pujada i just davant d'ermita trobem una cruïlla. Continuem a l'esquerra cap al coll.

1h 45 min. Coll de Sant Marçal (1110 m)

Arribem a aquest bell indret, situat a la carena que uneix el massís de les Agudes amb el del Matagalls. En aquest punt s'originen dues valls, al N, la del Ricrós, que amb els seus torrents tributa a la riera d'Arbúcies i al S, la vall de la Tordera.

Travessem la carretera i ens apropem a la creu a dalt del turó. Els dies clars podem gaudir d'una amplitud de paisatge envejable: cap al NW, el Matagalls; al N els Pirineus, el Collsacabra, el Puigsacalm i les Guillerries; cap al NE, Sant Hilari; al SE, les Agudes i al sud la vall de la Tordera.

La tornada cap a la Traüna és seguint el mateix itinerari d'anada i en una hora i quart arribarem a la casa.

3h. La Traüna (730 m)

Arribada a l'Escola de Natura.